

Deres ref: 16/138-

Vår ref: 207.01/ØBE

Dato: 11. april 2016

Høringsuttalelse fra Akademikerne: Rapport – Kunnskapssektoren sett utenfra

Akademikerne viser til brev fra Kunnskapsdepartementet sendt 11.01.16 om høring på rapporten - Kunnskapssektoren sett utenfra.

Akademikerne mener rapportens gjennomgang av utdannings- og forskningsadministrasjonen er av stor verdi for alle som er opptatt av at det norske utdannings- og kompetansesystemet skal være mest mulig hensiktsmessig ledet og organisert. Rapporten klargjør i stor grad hvilke forvaltningsorganer som har hvilke oppgaver, og uklarerheter og overlapping mellom ulike instanser. Samtidig avdekker rapporten at det mangler en gjennomtenkt og helhetlig nasjonal plan for hvordan offentlige myndigheter skal følge opp sine eksisterende sentraladministrative oppgaver i sektoren. Akademikerne ønsker en effektiv offentlig sektor som det er enkelt å finne fram i. Rapporten bekrefter inntrykket av at det er mange organer som har ansvar for mange like funksjoner uten at ansvar, mandat eller formål er godt nok kjent.

Akademikerne mener overordnet at det er behov for opprydning og bedre samordning av forvaltningsoppgavene og etatsstyringen i sektoren. Det bør bli enklere å orientere seg i systemet og virksomheter og institusjoner bør ha så få forvaltningsorganer å forholde seg til som mulig. En omorganisering i sektoren må være begrunnet i at oppgavene blir løst bedre og smidigere, og at en samler fagmiljøene i sektoren.

Akademikerne forutsetter at eventuelle omstillinger blir gjennomført i samsvar med avtaler og intensjonserklæringer om omstilling i statlig sektor.

Akademikerne

Fridtjof Nansens plass 6, 0160 Oslo

+47 95 30 90 90

www.akademikerne.no

post@akademikerne.no

Akademikerne er opptatt av å øke samarbeidet og samordningen på tvers av virksomheter i de ulike sektorene. Like eller tilgrensende oppgaver i sterkere grad bør ses i sammenheng for å effektivisere og styrke fagmiljøene. Vi er opptatt av at det offentlige ressurser skal benyttes på best mulig måte.

Akademikerne har over tid etterlyst bedre nasjonal koordinering og dialog med de høyere utdanningsinstitusjonene for å sikre et nasjonalt utdannings- og forskningssystem med god arbeidsdeling, konsentrasjon og samarbeid.

Organisatorisk prinsipp – samordning og samarbeid

Forvaltningsoppgaver for høyere utdanning

Akademikerne mener det er hensiktsmessig å se nærmere på hvordan oppfølgingen av universiteter og høyskoler er organisert. Utvalgets gjennomgang viser at det ikke eksisterer et klart skille mellom politikk og administrasjon i Kunnskapsdepartementets oppgaver overfor universiteter og høyskoler. Vi mener det er viktig å skille mellom hvilke deler av sentraladministrasjonen som er ansvarlig for den formelle politikktutforming og hvilke som har ansvaret for den administrative oppfølgingen. Imidlertid må en slik vurdering også se hen til behovet for å ivareta helheten i utdanningsløpet.

Gruppen mener det er behov for et sentralt forvaltningsorgan for universitets- og høyskolesektoren. Gruppen trekker frem aksjeselskapene, 1-4-4-organene, SIU og oppgaver fra NOKUT samt forvaltningsoppgaver fra UHR og etatsstyring og forvaltningsoppgaver fra Kunnskapsdepartementet. Akademikerne ser behovet for å samle oppgaver, ikke minst med tanke på å sikre bedre koordinering og ressursutnyttelse.

Akademikerne forutsetter at faglige enheter og relevante parter blir hørt og konsultert før politikken blir utformet, og at et klart skille ikke er til hinder for samarbeid og dialog mellom overordnet og underordnet organ.

Akademikerne mener anbefalingene om å vri styringen av Utdanningsdirektoratet mer mot mål og resultater på virksomhetsnivå framfor dagens situasjon er riktig. Vi mener finansieringssystemet i høyere utdanning bør vris ytterligere mot en avtalebasert

finansiering, der myndighetene og institusjonene kan avtale mål på virksomhetsnivå. Det vil være i tråd med utvalgets anbefaling.

NOKUT

Gruppen mener NOKUT bør rendyrkes til å vurdere kvalitet i høyere utdanning og mener godkjenning av utenlandsk utdanning bør flyttes ut av NOKUT. Gruppen mener NOKUT bør samarbeide tettere og mer formalisert med andre aktører som fører tilsyn, evaluerer og vurderer kvalitet i andre deler av kunnskapssektoren.

Akademikerne følger vurderingene til utvalget. Det er viktig at NOKUT har ressurser og konsentrerer seg om sin grunnoppgave; å vurdere kvalitet i høyere utdanning. At norske universiteter og høyskoler holder høy kvalitet er av avgjørende betydning og NOKUT spiller en viktig rolle for å sikre og styrke kvaliteten. Akademikerne mener å spisse NOKUT slik gruppen foreslår, vil være et positivt grep for å styrke deres kvalitetsarbeid.

SIU

Gruppen mener SIUs oppgaver innen høyere utdanning, forskning og fagskole bør legges til forvaltningsorganet for høyere utdanning, mens oppgavene for grunnopplæring og barnehage bør legges til Utdanningsdirektoratet. Akademikerne støtter gruppen i dette. Om en skal følge gruppens anbefalinger om å samle oppgaver vil dette være en naturlig konsekvens.

Grunnopplæring og barnehage

Utdanningsdirektoratet

Gruppen foreslår å samle flere statlige oppgaver for forvaltning, kvalitet og utvikling av skole og barnehage i Utdanningsdirektoratet, mens andre oppgaver vurderes overført til andre aktører. Akademikerne støtter dette.

Senter for IKT i utdanningen

Akademikerne støtter at de fleste oppgavene knyttet til grunnopplæringen og barnehage samles i Utdanningsdirektoratet, også sammenslåing med Senter for IKT i utdanningen og andre relevante IKT-oppgaver som anbefalt.

Fylkesmannen

Akademikerne støtter generelt anbefalingen om å vurdere et sterkere veiledningsansvar tillagt Fylkesmannen.

Kompetansepolitikk og voksenopplæring

Gruppen mener de berørte departementene bør sette ned et utvalg for å vurdere fordelingen av oppgaver og ansvar mellom departementer og virksomheter innen kompetansepolitikken og voksenopplæringen. Akademikerne støtter gruppens forslag.

Høyere utdanning

Forskning

Akademikerne etterlyser en samlet vurdering av virkemiddelapparatet for norsk forskning og utvikling. Utvalget berører ikke dette spørsmålet, men vi mener det er nødvendig å vurdere hvorvidt virkemiddelapparatet er hensiktsmessig organisert.

Til Finansdepartementets høring om Produktivitetskommisjonens andre rapport har Akademikerne sluttet seg til kommisjonens tilrådning om å styrke den forskningspolitiske koordineringen. Dette er viktig for å fremme kvalitet og effektivitet i forskningen. Akademikerne er også enig i at man må rydde i Forskningsrådets mange oppgaver og forsterke mekanismer som sikrer finansiering av fremragende forskning og forhindrer finansiering av svak forskning.

Med vennlig hilsen

Akademikerne

Anne Folkvord

Organisasjonssjef